

מקדשי תיראו

פרשיות תזריע - מצורע • תשפ"ב | עלון מס' 30

שויתי ה' לנגדי.... הלכות והנהגות בהכ"נ

לצאת מפתח אחר

היו לבהכ"נ שני פתחים, מצוה למי שנכנס בה להתפלל בפתח זה, שיצא בפתח אחר¹. כדי שיהיה נראה כמחבב את בית השם². ובגמ' מיייתי לה מקרא שנאמר (יחזקאל מז, ט) 'ובבוא עם הארץ לפני ה' במועדים, הבא דרך שער צפון להשתחוות, יצא דרך שער נגב' (ש"ע ומשנ"ב ס"ה).

¹ מה שנקט השו"ע כאן שנכנס 'להתפלל', נראה לכאורה דבדוקא הוא. דהנה לשון הגמ' בברכות דף ס"ב ע"ב ובמגילה דף כ"ט ע"א הוא כך: אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוא הנכנס לבהכ"נ ע"מ שלא לעשותו קפנדריא, מותר לעשותו קפנדריא וכו'. אמר ר' חלבו אמר רב הונא הנכנס לבהכ"נ להתפלל, מצוה (לגירסת הר"ף) לעשותו קפנדריא, שנאמר ובבא עם הארץ וגו'. ומשמע מזה דהמצוה לצאת בפתח השני הוא דוקא בנכנס להתפלל, ודומיא דקרא דמיייתי בבא להשתחוות, אבל מי שנכנס שם ללמוד או לשאר דבר מצוה זהו בכלל המאמר הראשון שנכנס ע"מ שלא לעשותו קפנדריא, שלא אמרו רק דרשאי לעשותו קפנדריא, אבל אין לו מצוה בזה. וכן הוא מבואר להדיא בראש יוסף במגילה שם. וכן מצאתי גם במקור חיים על השו"ע (לבעל החוות יאיר) שכתב כן.

אלא דיעוין בב"י סי' קמ"א ס"ז לגבי העולה במגדל לקרות בתורה, שכתב וז"ל, ואם שני הדרכים שווים נראה שעולה בפתח שהיא לו דרך ימין וכו' ויורד בפתח שכנגדו, וכדאמרי' במגילה בנכנס לבית הכנסת על מנת שלא לעשותו קפנדריא "מצוה" ליהנות בפתח זה ולצאת בפתח אחר. עכ"ל. ומשמע דס"ל דלעולם נוהג מצוה זו. וצ"ל לפי דבריו דהא דנקטה הגמ' במאמר הראשון דמותר לעשותו קפנדריא, היינו משום דמייירי באופן שעדיין לא עשה שום מצוה בבהכ"נ, וכגון שמיד אחר שנכנס נמלך לעשותו קפנדריא ולקצר דרכו, ובא לאשמועינן דאין איסור בזה כיון שלא נכנס מתחילה לשם קפנדריא.

¹ כתב הגר"נ קרליץ זצ"ל (מובא בקובץ זכרון משה), דיש להסתפק האם המצוה קיימת דוקא דומיא דקרא שהפתחים הם בב' רוחות כצפון ודרום, או אף כשב' הפתחים הם ברוח אחת. ובספר מורא מקדש (להגר"ש הומינר, סי' ל) כתב, רוב בתי כנסיות שלנו יש להם פתח אחד לכניסה ויציאה, וראיתי לאנשי מעשה שנכנסים לבית הכנסת דרך ימין ויוצאים דרך שמאל, כדי להקיף את כל בית הכנסת, וכן ראוי לעשות.

¹ טעם זה הביא המשנ"ב בשם הר"ן, וביאר במחצית השקל דכשיצא מפתח אחר מראה שענין בהכ"נ חביב עליו ומהלך את כולה. אכן עיין ברש"י על הפסוק המובא בסמוך שכתב וז"ל, מצוה עליהם שיתראו בתוך העזרה יפה יפה. ועל דרך זה כתב הלבוש גם לענין בית הכנסת וז"ל, יש אומרים שמצוה למי שנכנס בפתח זה לצאת בפתח אחר שכן כתיב ביחזקאל הבא דרך שער צפון להשתחוות יצא דרך שער נגב, וטעמו הוא כמו שאמר יחזקאל לעשות כן במועדים כדכתיב ובבוא עם הארץ לפני ה' במועדים וגו', כדי שיקיימו יפה מצות הראיה שנאמר יראה כל זכורך וגו', כלומר כשיבואו בפתח זה ויצאו בפתח אחרת יתראו כולם יפה יפה בכל העזרה, כן הוא בכאן בכניסת בהכ"נ להתפלל כשיכנסו בפתח זה ויצאו בפתח אחרת יתראו הכל בכל צדדי עזרת בהכ"נ שהתקבצו כולם להשתחוות בבית ה' ולהתפלל לפניו יתברך, וזהו לתפארתו ולכבודו יתברך. עכ"ל. (משכנותיך ישראל)

יראת הרוממות פנינים נפלאים בחומרת קדושת בהכ"נ

אם אין בתי כנסיות אין השכינה שורה

לפניכם קטע נבחר מתוך שיחתו של הרב יהודה אייזנשטיין שליט"א, מח"ס 'אהל מועד', מרבני ישיבת מיר ירושלים:

המדבר דברי חול בבית הכנסת - "אין לו חלק באלוקי ישראל" וכבר עוררו גדולי הדור שליט"א על צורת ההתנהגות בבתי כנסיות, ובאמת הדברים האמורים למעלה אינם נוגעים רק על עצם ההליכה לבית הכנסת, אלא גם על צורת ההתנהגות בבית הכנסת.

והוא דברי הזוהר (שמות קלא, ב) הנוראים שכותב ש"המדבר דברים בטלים בבית הכנסת אין לו חלק באלוקי ישראל."

וז"ל הזוהר: "מאן דמשתעי בבי כנישתא במילין דחול, ווי ליה דאחזי פרוודא, ווי ליה דגרע מהימנותא, ווי ליה דלית ליה חולקא באלהא דישראל, דאחזי דהא לית ליה אלהא ולא אשתכח תמן ולית ליה חולקא ביה ולא דחיל מניה כו."

ומבאר הבן איש חי (ויקרא שנה א אות א) ע"פ מש"כ בספר אפיקי יהודה (דרוש יד) במאמר אחאב שכפר באלוקי ישראל (עי' סנהדרין קב, ב ועין אליהו שם), שהקב"ה נקרא "אלוקי ישראל" מפני שאין ביניהם שר אמצעי, אבל לגבי אומות העולם הוא נקרא "אלוקי האלוקים" כי יש להם שרים אמצעיים.

והנה העדות על כך שאין לישראל אמצעי, זה ממה שמצינו שהקב"ה השרה שכינתו בבתי כנסיות ובתי מדרשות - שהרי בתי כנסיות ובתי מדרשות זהו הדרגה העליונה גם מעל התורה.

וכפי שמבואר מתוך דברי המדרש (ויק"ר שמיני פי"א) שאמרו: "משל למלך שמסר את בנו לפדגוג והיה הפדגוג שונא אותו, אמר אם אני הורג אותו עכשיו נמצאתי מחייב ראשי למלך, אלא הריני מושך את יונקתו ממנו והוא מת מאליו, כך אמר אחז, אם אין גדיים אין תיישים, אם אין תיישים אין צאן, אם אין צאן אין רועה, אם אין רועה אין עולם, כך אמר אחז, אם אין קטנים אין תלמידים, אם אין תלמידים אין חכמים, אם אין חכמים אין תורה, אם אין תורה אין בתי כנסיות ובתי מדרשות, אם אין בתי כנסיות ובתי מדרשות אין הקב"ה משרה שכינתו בעולם, מה עשה? עמד ונעל בתי כנסיות ובתי מדרשות, הדא דכתיב (ישעיה ח, טז) "צור תעודה חתום תורה בלמודי".

ומבואר שבמה שביטלו תלמידי חכמים מהעולם ולא יהיה תורה - אין די בזה, ולא זהו הדרגה הגבוהה שבכל זה, אלא שעל ידי שלא יהיה תורה לא יהיו בתי כנסיות ובתי מדרשות - ואז מכח זה הקב"ה לא ישרה שכינתו בעולם! ולכן גזר אחז לנעול את הבתי כנסיות ובתי מדרשות - שמכח זה משך את כח היניקה מישראל וממילא הם ימותו מאליהם!

ועפ"ז נשוב לדברי הבן איש חי שכותב: שלכן המזלול בקדושת בתי <<<<<<

מצינו את חומר העניין שאמרו עליו ש"אין לו חלק באלוקי ישראל"! **נסיים בפיוט החרדים הנשגב והמפורסם:** "ותיק יהמו נא רחמיך וחוסה נא על בן אהוביך, כי זה כמה נכסף נכספתי לראות מהרה בתפארת עוזך, אלה חמדה ליבי..."
ובתפילה ובקשה על המצב: "חוסה נא ואל תתעלם... אנא אל-נא רפא נא לה!" ובקשת הגאולה: "הגלה נא ופרוש חביבי עלי את סוכת שלומיך, תאיר ארץ מכבודך נגילה ונשמחה בך, מהר אהוב כי בא מועד וחננו כימי עולם!"

הכנסיות ובתי המדרשות, הרי נראה שאינו מודה שיש שם השראת שכינה, וכפי שכותב הצ"ח שמי שלא בא לבית הכנסת הרי הוא מתרחק מן השכינה והשכינה מתרחקת ממנו, כמו כן מי שמדבר דברי חול בבית הכנסת - הרי הוא מעיד שאינו מכיר בקדושת המקום ולפיכך "אין לו חלק באלוקי ישראל", היינו בתואר של "אלוקי ישראל" שזכו בו ישראל שהוא מתקיים בעיקר בבתי כנסיות ובתי מדרשות שמשם הוא היניקה של ישראל בגלות, ולכן דוקא כלפי זה

ועל נבלאותיך

סיפורי ישועות בזכות שמירת קדושת בהכ"נ

החיידק המסוכן שנעלם

בשעת התפילה, לדוגמא, תאר לעצמך שאתה בתוך החדר הפנימי בו האדמו"ר שלך מקבל אותך עם קוויטל, ותוך כדי שיחתך עם האדמו"ר אתה קורא ומעיין בעלון תורני שנמצא על שולחנו של האדמו"ר, או שאתה בודק מי מתקשר אליך, או סתם אתה מתעסק עם הפלאפון, או שהחלטת שעכשיו אתה מדבר עם חבר, איך זה נראה לך, היש חוצפה ועזות מצח גדולה מזה, חשבת איך הגבאים או החסידים היו מגיבים לאחר מכן, זה הקו שהנחה אותי באותם דקות גורליות, מול ארון הקודש, בו קיבלתי על עצמי לשנות את דרכי בכל הנוגע לתפילות, ולהתחיל להתנהג בתפילות, לפחות כמו מתי שאני נמצא בחדרו של האדמו"ר, הרי

כתוב מורא רבך כמורא שמים, וכאן זה ההיפך, ועם הקבלה החזקה הזאת הלכתי לישון בהרגשה טובה ומרוממת. למחרת בצהריים, עשו לבני בדיקות דם שיגרתיות לראות עם התרופות התחילו להשפיע במשהו, וכשהגיעו התוצאות ראיתי שהרופא מזעיק עוד רופא, והרופא הנוסף לאחר עיון בתוצאות מזמין את

מנהל מחלקת ילדים, והמנהל הזמין פרופסור, נבהלתי מאוד ושאלתי מה קרה, הרופא קרא לי בצד והסביר לי שהתוצאות מראות שאין חיידק וזה לא מסתדר להם, בשום פנים ואופן. כי בכל הבדיקות הקודמות רואים בבירור חיידק. וכזה נס לא ראה מעולם, כשהוא כבר 30 שנה רופא, וגם בספרות הרפואית אין לזה כנראה תקדים, וכרגע הם החליטו שהיות שהיום ערב שבת, הם שולחים אותנו הביתה עד מוצאי שבת, ושהילד יקח ליתר בטחון אנטיביוטיקה דרך הפה בשבת, ושנחזור במוצאי שבת והם יחליטו מה לעשות.

חזרנו הביתה לשבת הילד הרגיש טוב ב"ה, ואפילו הלך לתפילות בבית המדרש, ובמוצאי שבת חזרנו לבית חולים ועשו שוב מיפוי עצמות וכו' והתוצאות הראו בבירור שהחיידק נעלם כלא היה וגם שאין שום נזק לעצם ב"ה. ושיחררו אותנו הביתה בלי כדורים ובלי תרופות. כשהרופאים ההמומים שואלים אותנו איזה סגולה עשינו שזכינו לכזה נס. לסיכום, הילד ב"ה בריא ושלם, ואני נהייתי מקדש השם. א.ב.ח. ירושלים.

ג.ב. הבטחתי לפרסם את הנס, בכדי לחזק אנשים נוספים הזקוקים לישועות, ומנסים כל מיני פטנטים, וקיצורי דרך, להוושע נסו לקבל על עצמכם לכבד את הקב"ה ובוודאי שלא לבזותו, ויתקיים בכם הפסוק כי מכבדי אכבד ובחרת בחיים וכו'

(שתקתי ונושעתי)

בני בן העשר חזר מהת"ת באמצע היום בגלל חום גבוה וכאבים חזקים בעצם של הרגל, רופא המשפחה שבדק אותו אמר שהוא שולח אותנו למיון ילדים בבית החולים שערי צדק, כי זה נראה לו זיהום או דלקת כתוצאה מחיידק מסוכן שאוכל ר"ל את העצם, כשהגענו למיון שלחו אותנו מיד למיפוי עצמות, סי טי וכו', ולאחר שהגיעו התוצאות, הודיעו לנו שזה החיידק המסוכן הנ"ל וצריך להתחיל באופן מיידי בטיפול אנטיביוטי מסיבי דרך הווריד, שימשך כ-8 שבועות, והטיפול כרוך באשפוז ממושך מאוד. וכן שנתפלל טוב שלילד לא יהיה פגיעה בעצם שגורם לצליעה ולנכות לכל החיים ח"ו.

בלילה הראשון נשארתי אני להשיג על בני ולאחר שנרדם בשעה 2:00 לפנות בוקר לערך עליתי לקומה 8 בבית חולים, שם הבית מדרש ואמרתי תהילים וכו'. ביציאתי, ראיתי מודעה, ובו כתוב שהמתפלל במניין בקביעות והעונה אמן ויהא שמייה רבא בכוונה, וכן הנזרה שלא לדבר בשעת התפילה וקריאת התורה, זוכה

שהגזירות נעצרות, ושקורעין גזר דינו וזוכה לבנים חיים וקיימים, וכן ינצל הוא וכל יוצאי חלציו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה וכו'.

אני, שידעתי לצערי הרב, את מצבי הרוחני בכל מה שקשור לתפילות במניין ולנושא של מורא מקדש. ובפרט בכך שהייתי מדבר בשעת התפילה וקריאת התורה, נשברתי לרסיסים, ניגשתי לארון הקודש שהיה נעול, הזזתי את הפרוכת ופרצתי בכי נוראי, דבר שלא קרה לי מעולם, פשוט בכיתי, ובכיתי... הדמעות זלגו ללא הרף, זה בכי ללא שליטה, בכי שמטרה את הנשמה לחלוטין, כמובן כשבכיתי גם התחרטתי ועשיתי תשובה מכל הלב על העבר, שזה כולל תשובה על חילול ה', ביזוי ה', פורש מהציבור, כפיות טובה להקב"ה על כל החסדים והרחמים שהשפיע עלי, ועשה איתי ועם כל בני ביתי עד עכשיו, וגם קיבלתי על עצמי בקבלה גמורה, שב"נ אין יותר חברים ודיבורים בשעת התפילה וקריאת התורה, אין יותר תפילות בלי מניינים, אין יותר לאחר לתפילות ולהפסיד בלי סוף אמן ויהא שמייה רבא, אין יותר לקרוא עלונים בשעת התפילה וחזרת הש"ץ, אין יותר להסתובב בחוץ בשעת התפילה, אין יותר להתעסק עם הפלאפון בשעת התפילה. זה אולי נשמע הרבה דברים ונראה קשה מדי, אבל זה רק החלטה בראש, וזה קל מאוד, בפרט כשרואים את התוצאות. בקיצור, כל דבר שאני לא יעזו לעשות כשאני נכנס להאדמו"ר שלי עם קוויטל אותם דברים אני גם לא יעשה